

علوم و فنون ادبی ۱

۱- گزینه «۳» - گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» از ویژگی‌های نثر فارسی دوره سامانی است، اما گزینه «۳» از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است. (رفیعی) (سبک‌شناسی) (متوسط)

۲- گزینه «۲» - با توجه به سادگی زبان شعر سبک خراسانی و کم بودن لغات عربی و... گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» این ویژگی‌ها را دارند، اما بیت گزینه «۲» از کتاب کلیله و دمنه دارای واژه‌های عربی «شمس» و «قمر» است. کاربرد استعاره در مصراع دوم (دو یا قوت استعاره از لب‌ها و شهد و شکر استعاره از سخنان شیرین) باعث پیچیدگی و دشواری زبان شده است. (رفیعی) (سبک‌شناسی) (متوسط)

۳- گزینه «۳» - دوره غزنوی و سلجوقی اول بین سال‌های «۴۵۰ تا ۵۵۰ هجری قمری» بوده است. (رفیعی) (سبک‌شناسی) (آسان)

۴- گزینه «۲» - شعر گزینه «۲» از فرخی سیستانی است. (سراسری - ۹۹) (سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات) (دشوار)

۵- گزینه «۱» - عبارت سؤال از کتاب «تاریخ بلعمی» است. آشکارترین آرایه‌های ادبی آن «تضمین» و «تشخیص» است. تضمین: عین عربی حدیث پیامبر (ص) را آورده است.

تشخیص: «قلم را فرمود» آرایه تشخیص دارد. (رفیعی) (سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات) (متوسط)

۶- گزینه «۳» -

گزینه «د»، اغراق: اغراق در اشتیاق مجنون نسبت به لیلی.

گزینه «ج»، تشبیه: شاعر می‌گوید: خط چهره یار (مثل ریحان باغ است) از ریحان باغ نیز تازه‌تر و باطراوت‌تر است.

گزینه «ب»، حس آمیزی: شکر خند، حس آمیزی دارد.

گزینه «ه»، حسن تعلیل: برای خوش عطری دل لاله، دلیل ادبی آورده و آن را به گذر آهو (معشوق) نسبت داده است.

گزینه «الف»، کنایه: سنگین رکاب بودن کنایه از کند حرکت کردن است. (سراسری - ۹۹) (زیبایی‌شناسی) (دشوار)

۷- گزینه «۴» - در گزینه «۴»، کمال و جمال، سجع متوازی دارند. ارزش موسیقایی «سجع متوازی» از سجع متوازن و مطرف بیش‌تر است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»، غایت و نهایت: سجع مطرف

گزینه «۲»، باطل و ضایع: سجع متوازن

گزینه «۳»، دانایی و خدایی: سجع متوازن (رفیعی) (زیبایی‌شناسی) (متوسط)

۸- گزینه «۱» -

کنایه: در رکاب کسی دویدن (رفتن) کنایه از همراهی و اطاعت است.

استعاره (تشخیص): عقل در رکاب کسی می‌دود و شرع در پناه کسی می‌خزد (می‌رود).

موازنه: واژه‌های مصراع اول در تقابل با مصراع دوم سجع متوازن دارند.

تکرار: دو کلمه «هم» و «در» تکرار شده است. (رفیعی) (زیبایی‌شناسی) (آسان)

۹- گزینه «۴» - در گزینه «۴» کلمات «بالا» و «دریا» قافیه هستند و جناس ندارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»، «قال» و «حال» جناس ناهمسان دارند.

گزینه «۲»، «هی» و «نی» جناس ناهمسان دارند.

گزینه «۳»، «گریان» و «بریان» جناس ناهمسان دارند. (رفیعی) (موسیقی شعر) (آسان)

۱۰- گزینه «۲» - تقطیع هجایی گزینه «۲»:

چ	د	پر	سی	ز	من	چی	س	تم	من
نی	س	تم	نی	س	تم	نی	س	تم	من

چند، چیستم و نیستم (سه بار): پنج هجای کشیده در این بیت به کار رفته است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مصراع اول «شاد» و «دیر» / در مصراع دوم «میر» سه هجای کشیده

در گزینه «۳»: در مصراع اول و دوم، واژه «دست» دو هجای کشیده

در گزینه «۴»: در مصراع اول «جواب»، در مصراع دوم هجای نخست «بیش‌تر» و هجای پایانی «ناصواب» سه هجای کشیده (رفیعی) (موسیقی شعر) (متوسط)

۱۱- گزینه «۱» - تقطیع هجایی مصراع سؤال:

ت	بی	در	یا	م	نم	ما	هی	چ	نان	دا	رم	ک	می	خا	هی
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-

(رفیعی) (موسیقی شعر) (متوسط)

۱۲- گزینه «۱» - تقطیع هجایی بیت گزینه «۱» با علامت‌های هجایی:

بُ	تِ	خُد	را	بِ	شِ	کن	خا	رُ	ذَ	لی
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
نا	م	وَر	شو	بِ	فُ	تُو	وَت	چُ	خ	لی
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-

* توضیح: اختیارات شاعری: شاعر می‌تواند فقط در رکن اول مصراع به جای فعلاتن (UU--)، (-U--= فاعلاتن) بیاورد.

(رفیعی) (موسیقی شعر) (متوسط)

۱۳- گزینه «۳» -

بیت «ب»: خرقه (لباس درویشان) نماد تعلق است و شاعر با توصیه به آتش زدن آن، تأکید بر ترک تعلقات دارد.

بیت «ه»: توانایی قارون کردن گدایان، همان مقام ارشاد و راهنمایی است که در اثر رسیدن به حُسن بی‌پایان دوست، به شاعر اعطا شده است.

بیت «د»: رنگین برآوردن قصه، تعبیری است از این‌که آه صبح و شام، شاعر به ثمر نشسته است.

بیت «ج»: شاعر انسان مقلد را به قلم تشبیه می‌کند که فقط حرف دیگران را بر زبان دارد و از خود چیزی ندارد.

بیت «الف»: شاعر زیاد اشک ریختن خود را به خاطر دیدن محبت از سوی یار می‌داند. (سراسری - ۹۷) (قرابت معنایی) (دشوار)

۱۴- گزینه «۴» - به ارزشمندی، تحمل دوری و هجران از یار (معبود) اشاره می‌کند. (رفیعی) (قرابت معنایی) (متوسط)

۱۵- گزینه «۲» - مفهوم ابیات سؤال این است که عمر و لحظه‌های زندگی را با آرزوهای طول و دراز از دست ندهیم. عمر رفته، به دست نمی‌آید، ولی

آرزوها، قابل دریافت هستند. (رفیعی) (قرابت معنایی) (متوسط)

روسی